

Tretia veľkonočná nedeľa 2012

Svätý Pavol – Solún – Svätí Cyril a Metod

**Príprava na jubileum príchodu solúnskych bratov na naše územie
vo svetle evanjelizácie apoštola Pavla**

**(Podnety pre prácu s biblickým textom - Skutky apoštolov 17,1-10
a Prvý list Solúnčanom)**

Prípravil: Doc. ThDr. František Trstenský, PhD.

Katolícke biblické dielo

Skutky apoštolov 17,1-10

2013: Cyrilometodské jubileum 1 150 rokov od príchodu solúnskych bratov na Veľkú Moravu.

Počiatky kresťanstva v Solúne – Druhá Pavlova misijná cesta (50 - 53 po Kr.). Bol to apoštol Pavol, ktorý do tohto mesta priniesol Kristovo evanjelium a založil v ňom prvú kresťanskú komunitu.

Dôvody Pavlových misijných ciest:

- Navštíviť komunity, ktoré založil na prvej misijnej ceste – starosť o vieru tých, ktorým sme ju odovzdali. „*Vráťme sa a ponavštevujme bratov, ako sa majú, po všetkých mestách, kde sme hlásali Pánovo slovo.*“ (Sk 15,36)
- Zaniest' evanjelium do nových oblastí – to je dôvod, pre ktorý Pavol prechádza z Malej Ázie do Macedónska a prichádza do Filíp a Solúna.

Metódy ohlasovania:

- Osobná prítomnosť – tá je na prvom mieste.
- Spolupracovníci – Timotej a Sílās. Sílās požíval dôveru jeruzalemského spoločenstva apoštolov, po ktorom poslali odporúčania koncilu. Timotej pochádzal z Lystry. V 1 Kor 4,17: „*Preto som k vám poslal Timoteja, svojho milovaného syna, verného v Pánovi; on vám pripomenie moje cesty v Kristovi, ako učím všade po všetkých cirkvách.*“
- Listová korešpondencia – v Novom zákone máme 13 listov, ktorých odosielateľom je Pavol a Skutky apoštolov, ktoré približne polovicu obsahu venujú apoštolovi Pavlovi.

Miesta ohlasovania:

Sú to vtedajšie centrá - Antiochia, Solún, Atény, Korint, Efez, Rím. Pavol využíva strategickú dôležitosť miest. Vedel, že to je najrýchlejší spôsob šírenia viery, nebál sa predstaviť Kristovo evanjelium zoči-voči rôznym náboženstvám a filozofickým prúdom svojej doby.

Mesto Solún založil generál Kasander v roku 316 pred Kr. a pomenoval ho Thessaloniki podľa svojej manželky a nevlastnej sestry Alexandra Veľkého.

Pavol v Solúne

Pavol a Sílās bývali v Jasonovom dome (Sk 17,6), ktorý sa stal miestom stretania sa kresťanov v Solúne, tzn. miestna cirkev (**domus-ecclesia**). Aj naše domovy je potrebné premieňať, aby sa stali miestami stretnutia s Kristom.

Skladba mesta bola rôznorodá. Pavol pre Krista získal niektorých zo židovstva a viacerých z pohanstva (Sk 17,4), tzn. kresťanskú komunitu tvorili väčšinou pohanokresťania.

Obvinenie: „*Robia proti cisárovým nariadeniam, lebo tvrdia, že je iný kráľ - Ježiš.*“ Jason a ostatní dali záruky = finančná pokuta. Pavol a Sílās boli ukrytí a odišli do Berey.

Podľa Skutkov apoštolov Pavol po tri soboty ohlasoval Krista - trpiaceho Mesiáša: „*Odkrýval a potvrdzoval, že Mesiáš musel trpieť a vstať z mŕtvych a: «Týmto Mesiášom je Ježiš, ktorého vám ja zvestujem.»*“ (Sk 17,3) Zhromaždenie sa rozdelilo pre a proti. Jason Pavla a spoločníkov prijal a dal záruky (porov. Sk 17,7-9)

Podnety na zamyslenie:

1. Pri šírení evanjelia je dôležitá naša **osobná prítomnosť**, lebo kresťanstvo nie je nejaká filozofia, ktorá sa šíri „od stola“, ale konkrétne svedectvo dosvedčované osobným životným štýlom. (sv. Cyril a Metod prišli osobne na naše územie).
2. Ohlasovanie evanjelia nie je individuálnym výkonom jednotlivca. Je potrebná **spolupráca**. Je potrebné stavať na ľuďoch, ktorí sú hodní evanjelia (sv. Cyril a Metod získali pre evanjelium nasledovníkov, svojich žiakov, ktorí pokračovali v ich diele – v šírení viery).
3. Pavol v Solúne ohlasoval **trpiaceho Krista**. Preto vždy prídu aj rozdelenia (sv. Cyril a Metod čelili ťažkostiam pre pravdu evanjelia, ale zostali verní).

Prvý list Solúnčanom

Je to najstarší spis Nového zákona, ktorý vznikol ešte pred spísaním štyroch kanonických evanjelií. Odhaľuje nám vlastne Pavlovo evanjelium, tzn. akým spôsobom tento apoštol národov prijal, premýšľoval a odovzdával Kristovo evanjelium.

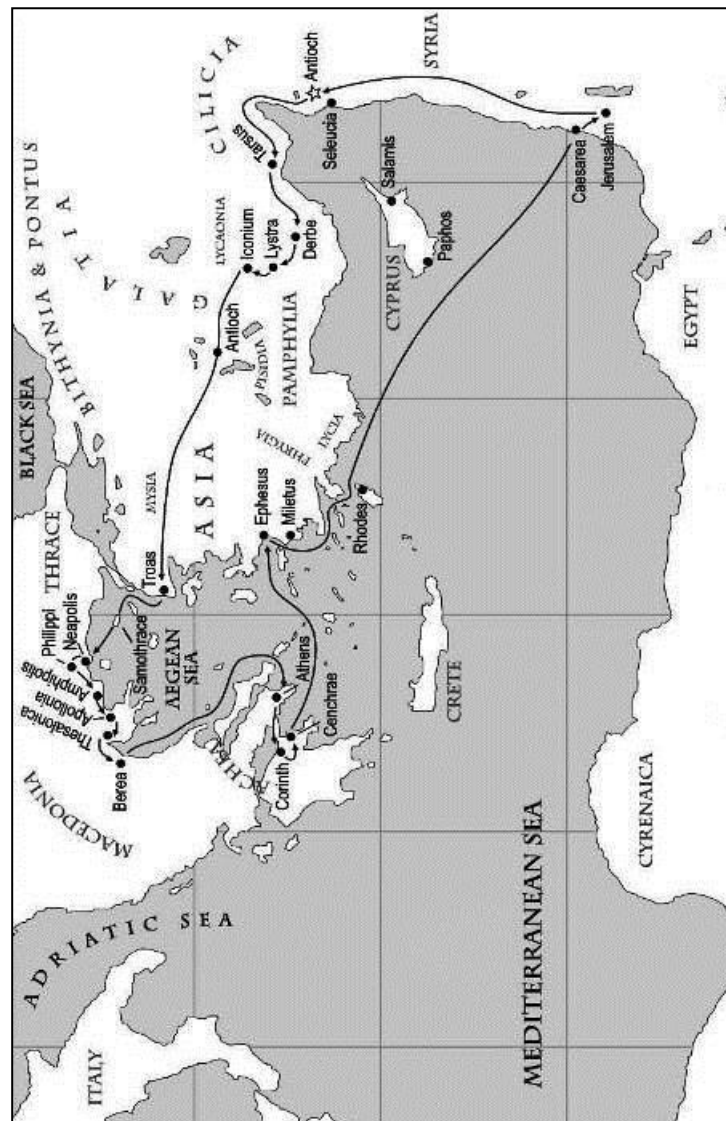
Pavol napísal 1 Sol v Korinte. Sílás a Timotej priniesli správy o situácii v Macedónsku (teda aj v Solúne, porov. Sk 18,6; 1 Sol 3,1-8), na ktoré Pavol reagoval napísaním 1 Sol v roku 51 po Kr.

Dôvody napísania:

1. Ďakovať za vieru a lásku solúnskych veriacich;
2. Povzbudiť k vytrvalosti uprostred skúšok a prenasledovania;
3. Odpovedať na niektoré otázky a obavy, uviesť aj vlastné témy.

Podnety na zamyslenie:

1. Miestna cirkev je ohniskom duchovného života – liturgie, katechézy, sociálneho zázemia, miestom pre ohlasovateľov evanjelia, základom univerzálnej Cirkvi. Dôležitá je naša **angažovanosť**.
2. Predstavení cirkvi: „*Prosíme vás, bratia, aby ste si vážili tých, čo pracujú medzi vami, sú vašimi predstavenými v Pánovi a napomínajú vás.*“ (1 Sol 5,12) **Úcta a poslušnosť voči predstaveným a modlitba za nich.**
3. Účinnosť Božieho slova: „*Božie slovo, ktoré sme hlásali, neprijali ste ho ako ľudské slovo, ale - aké naozaj je - ako slovo Božie; a ono pôsobí vo vás veriacich.*“ (1 Sol 2,13) **Otvorenosť pre pôsobenie Božieho slova, ktoré pôsobí aj dnes. Pravidelné čítania Svätého písma.**

Podnety na prežitie biblickej nedele:

- pred čítaniami počas bohoslužieb prečítať komentár;
- predniesť biblicky zameranú homíliu;
- do prosieb veriacich vložiť prosby, aby sa v rodinách čítalo Sv. Písmo, aby v nás nastala nová jar lásky k Sv. Písmu...;
- povzbudiť veriacich, aby si v rodinách spoločne prečítali niečo zo Sv. Písma;
- zorganizovať prednášku pozvaného hosťa;
- popoludní zorganizovať stretnutie nad Božím slovom (ako pomôcka môže poslúžiť táto brožúrka);
- zorganizovať biblicky zamerané popoludnie pre rodiny, resp. pre deti a mládež. Je možné využiť viaceré prístupy k Písmu - bibliodráma, Lectio divina, biblické súťaž, premietanie filmu s biblickou tematikou....

Katolícke biblické dielo

Už niekoľko rokov sa 3. veľkonočná nedeľa na Slovensku slávi ako biblická nedeľa. Ide o iniciatívu Katolíckeho biblického diela (KBD) dať do pozornosti našim veriacim Sväté písmo a jeho praktické používanie.

KBD vzniklo 22. marca. 1993. Ide o neziskové zariadenie, ktorého účelom je vykonávať biblický apoštolát podľa aktuálnych dokumentov Učiteľského úradu Cirkvi. Snaží sa naplňať túžbu vyjadrenú na Synode o Božom slove (2008), aby aj na Slovensku nastala nová jar väčšej lásky k Svätému písmu u všetkých členov Božieho ľudu (porov. VD 72). KBD učí veriacich správne prístupu k Božiemu slovu v liturgii, v pastorácii, v ekumenizme i v osobnom živote. Usiluje sa o to, aby celá pastoračná činnosť bola biblicky animovaná (porov. VD 73).

KBD organizuje biblické krúžky, kurzy pre lektorov, biblické prednášky, konferencie, biblické duchovné cvičenia a obnovy, vydáva literatúru pre odbornú i širokú laickú verejnosť, zastrešuje aj niektoré biblické aktivity vedeckého charakteru. Rovnako hľadá spoločné programové prieniky s inými cirkevnými inštitúciami a usiluje sa o spoluprácu s nimi. Na internetovej stránke www.kbd.sk je možné nájsť podrobnejšie referencie o jednotlivých projektoch KBD.